גמ' מאן תנא. דפליג עליה דר' אלעזר בר' שמעון בפרק כל הפסולין (לעיל דף לד.) ואומר כום עוסה מביאו דמו דומיא דמטמא שקבל דמה בארבע כוסות ונתן מרובע ממנות ממחל מסס הוא לגדו נשפך ליסוד והן נשפכין לשמה ורבי אלעזר ב"ר שמעון אומר הסס כולן נשפכין ליסוד דקסבר כום אחד עושה את מביאו שיריים: **רבי נחמיה הוא.** דפליג עליה דאמר הכא קבל דמה בכום אחד נתן נשפכ ומזה ונתן בחוץ חייב דשיריס נינהו ושיירי הדם שהקריבו [ב] בחוץ חייב דאמר רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב אי רבי נחמיה אימא סיפא קבל דמה בשני כוסות נתן שניהם בפנים פטור שניהם בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ פטור והאמר רבי נחמיה שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב [ג] סיפא אתאן לתנא קמא דרבי אלעזר ברבי שמעון דאמר [ד] כום עושה רחוי לחבירו: למה הדבר דומה למפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה: למה [ה] הדבר דומה למה לי הא מני רבי [ו]היא דאמר [ז]אבודה בשעת הפרשה מתה והכי קאמר טעמא דאבדה הא הפריש שתי חטאות לאחריות חדא מיניהו מעיקרא עולה היא וכדרב הונא אמר רב [ח]דאמר רב הונא אמר רב [ט]אשם שניתק לרעייה ושחטו סתם כשר לעולה מי דמי התם אשם זכר ועולה זכר אבל [י] חטאת נקבה היא א"ר חייא מיוסתיניא בשעיר נשיא:

הדרן עלך השוחט והמעלה

פרת [כ]חטאת ששרפה [ל] חוץ מגתה וכן [מ] שעיר המשתלח שהקריב [נ] בחוץ פטור שנאמר [ס]ואל פתח אהל מועד לא הביאו [ע]כל שאין ראוי לבא אל פתח אהל מועד אין חייבין עליו [פ]הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והמחיר [צ] [והאתנן] והכלאים והטריפה ויוצא דופן שהקריבן בחוץ פטור שנאמר [ק]לפני משכן ה' אין חייבין עליו בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין **אלא** בפנים וחזר ונתן בחוץ שיריים נינהו. מע"ג דאית לאוקומא בג' ממנות שבחטאת דלמרינן בפ' ב"מ (לעיל דף לח:) דלענין חוץ הוי כתחילתן לא משמע ליה אלא בשיריים דומיא דשני כוסות דחמד בפנים וחמד בחוץ אלא היה עושה מביאו דמו ורבי אלעזר ב"ר שמעון אומר כום אחד נפשכין ליסוד דקסבר כום אחד עושה את מביאו שיריים: **רבי נחמיה הוא.** דפליג עליה דאמר הכא קבל דמה בכום אחד ונתן בחוץ שיריים נינהו ושיירי הדם שהקריבן [ב] בחוץ חייב דאמר רבי נחמיה היא דאמר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב אי רבי נחמיה אימא סיפא קבל דמה בשני כוסות נתן שניהם בפנים פטור שניהם בחוץ חייב אחד בפנים ואחד בחוץ פטור והאמר רבי נחמיה שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב [ג] סיפא אתאן לתנא קמא דרבי אלעזר ברבי שמעון דאמר [ד] כום עושה רחוי לחבירו: למה הדבר דומה למפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה: למה [ה] הדבר דומה למה לי הא מני רבי [ו]היא דאמר [ז]אבודה בשעת הפרשה מתה והכי קאמר טעמא דאבדה הא הפריש שתי חטאות לאחריות חדא מיניהו מעיקרא עולה היא וכדרב הונא אמר רב [ח]דאמר רב הונא אמר רב [ט]אשם שניתק לרעייה ושחטו סתם כשר לעולה מי דמי התם אשם זכר ועולה זכר אבל [י] חטאת נקבה היא א"ר חייא מיוסתיניא בשעיר נשיא:

הדרן עלך השוחט והמעלה

פרת [כ]חטאת ששרפה [ל] חוץ מגתה וכן [מ] שעיר המשתלח שהקריב [נ] בחוץ פטור שנאמר [ס]ואל פתח אהל מועד לא הביאו [ע]כל שאין ראוי לבא אל פתח אהל מועד אין חייבין עליו [פ]הרובע והנרבע והמוקצה והנעבד והמחיר [צ] [והאתנן] והכלאים והטריפה ויוצא דופן שהקריבן בחוץ פטור שנאמר [ק]לפני משכן ה' אין חייבין עליו בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין

פרת חטאת ששחטה חוץ מגתה. גרוס ספרים גרסינן ששרפה וכן במסכת פרה פרק ז' (מ"ג) תנן שרפה חוץ לגתה פסולה והוה הדין בשחיטה למיז חוץ מן הש"ס בשחיטה ולא בהעלאה כדמוכח בגמרא ועיקר גת ניתקן לשריפה שהוא כעין גומא כלפירש בערוך ושורפין אותה שם ומוסיפין לפרה:

הגהות הב"ח

(מ) רש"י ד"ה למה הדבר דומה למה לי למאי הילכתא:

שינוי נוסחאות

א] ג"כ ראוי לבא בפנים אלא בפנים והזה ונתן בחוץ שיריים נינהו אמרי הא מני רב' (כתו"י ושמכ"י) ב] ג"כ אלא (כ"י צ וכ"ה בתוס') ג] ג"כ חייב אמרי [ככ"מ הדה אמר] מאן תנא דפליג עליה דר"א בר"ש ואמר כום עושה חבירו דחוי ר' נחמיה היא (ש"ם. כ"י מ וק. וכ"מ מרש"י) ד] ג"כ למה לי למימר למה הדבר דומה (כ"י ציצ). וכאלה כתב"י וכ"מ מאי למה הדבר דומה [ותיובתא למה לי ממקום]: ה] אבל הכא חטאת (כתו"י וש"ם) ו] ג"כ ששחטה (*ש"ם. וכ"ה במשניות). וכן ג' רש"י ופרי"ד. ולכן נערוך ערך גת ל' וכפיה"מ לכ"מ גרסי כלפנינו. ועי' תוס'. וע"ע טה"ק ומו"ק: ז] שהקריבו (*ש"ם, ובמשניות): ח] ג"כ והאתנן והמחיר (*שמכ"י, ובמשניות). וכ"ה בדל כלכתובות. ט] ג"כ שהקריבן (*ש"ם): י] ג"כ הוא (ב"ש): יא] כמתי"י ולפ"י חטאת. יב] כלומר דוקא זו כ"ל (ב"ש): יג] חברתה בפנים פטור (כתו"י וש"ם): יד] ג"כ בה (*ש"ם): טו] ג"כ דמיה (ש"ם, כתו"י): טז] כמתי"י וש"מ וכי"ב וג' כלומר מקומה. וכפ"ל ששחטה וכו'. [נד' וגיהי כלומר מקום. ותיבת עמוק ליתא]: יח] בחוץ הוא שלא (*ש"ם): יח] ג"כ דאם נתכפר (צ"ק): יט] ג"כ פרק ישׁ בקרבנות (לף טו ע"ב) (הגרי"ב: כ] כלן בס"ד ומכ"ד חדא מיניהו כו' (ב"ש, צ"ק): כא] ג"כ דיחיד (ב"ש):

ליקוטים

חוץ מגתה. גתה, פי' גומא היא בקרקע צורות גת מתוקנת לשריפת הפרה. (ערוך ע' גת)

שיטה מקובצת

הרובע. ע' תוס' תמורה דף כד: [ד"ה קפכך]: **רש"י** אשם שניתק לרעיה כו' בראשר בפ"ק הוא בהוייתו יהא. כ"ג גלגמ' משם שניתק לרעיה משמיה לעולה קפ"ל ג"כ הפרים שמי מטעות לאחריות נמי ומכפר בשחת החמרת משמיה לעולה וכיון דלעולה קפי אם שחטה בחוץ לאחר שנתכפר בשחת מייב משום שחוטי חוץ. ע"כ מספר יפן (ב"ש):

תורה אור השלם

1. וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֶחְשַׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפַךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמּוֹ:

ויקרא יז, ד

מוסף רש"י

שיורי הדם. של חטאות הטעונין שפיכה ליסוד (לעיל קי:). אף של חטאות החיצונות (לעיל לח:) **שהקריבו בחוץ חייב.** דקסבר שיריס מעכבין, הילכך מתקבלים כפנים וחזקה גמורה הן (לעיל קי:) **אשם שניתק לרעייה.** שמתו בעליו או שנתכפרו בלאחר ויעקם מדין פסח לרעייה, שלמדנו לו ב"ד הוקיעוהו ויורעה (לעיל ה:). שיעקם מדין הקרבה ומכרוהו לרועה לו שיקחנה, דקי"ל (תמורה יח.) כל שבחטאת מתה בלאחר רועה (לקמן קטו:). **חטאת** ושאר חיגן נאכלין בפדחה ומשנכפרו בחוץ מן המקוה וזה, וגבי חטאת הלכתא גמירי לה למשה ונשאר גמירי הלכתא כל שבחטאת מתה בלאחר רועה, ואם ניתקו מעליו והשליכו לגפר ניעות שיקחנה ויפול בו מום שיזכל לפדותו ולהשלימו למוקן, וכל הרועים למיטה נופלים בגדבה, ומה היא גדבה שאם שופרות היו במקדש וכתוב עליהן נדבה ואם היו ניתנין כל מוכר דמי חטאת ואשם ומביאין משם קיז למזבח עולות, כשר לשם ועורות לכהנים, שזהו מדרשו של יהודע הכהן במע' תמורה (כג:) וזה לא המתין עד שיזמם ומשניקו לניעים שמתו **שחטו סתם.** שם השליח לרועה וקדם ומתו שחטו סתם עד שלא נתכפרו (תמורה יח.). שהקדים ושחטו לשם עולה (נזיר כה:) **כשר.** לעולה קיז המזבח, חוזיל וסוף סוף דמיו לכך היו עומדים (פסחים עג.). **דהא** דמתם לשם עולה קאי למיסס (תמורה שם). **דהא** שמתו לעולה ואין שם חטאת עליו, דנדבה דשופרות עולה (מנחות ד.) **מיוסתיניא.** מלומו מקום (תענית ט.). **הרובע והנרבע.** ע"פ עד אחד מן ע"פ שנעלים שלא נתקבל, דפסול לגבי מזבח (ב"ק מ: וכעי"ז תמורה כח.) **והמוקצה.** שהקלהו ויחלהו להקלהו (ע"ז נב:). **והמחיר.** שהקלהו והופרש לאוכל עבודת כוכבים (בכורות טא.). **והאתנן.** שהקלהו להקריבו לעבודה זרה (בכורות נז.) **ונעבד.** שהשתחוה לו ועשאו עבודת כוכבים (בבורות פג:). **לפני משכן.** שעבד את הבמה עצמה כגון שניסך לה בין קרניה (בכורות נז.) **והכלאים.** בן רחל ומייס שפסול לקרבן: **ויוצא דופן.** שקרעוה והוציאוה (חולין לח:). כלומר וטריפה ויוצא דופן, שור או כבש כי יולד פרט ליוצא דופן (חולין לח:), טריפה שהם (מנחות ה:) ממרינן כשהוא חומר מן הבקר למטה שלין מ"ל להוציא את הטריפה ולהדיוט מותרת בהעלה להשליכה לכלבים (לעיל נא.):

נו א מיי' פ"ד מהל' פסה"מ הלכה ג:

נז ב מיי' שם הלכה טו:

א ג מיי' פרק יט מהלכות מעה"ק הלכה ז:

ד מיי' פי"ט שם הלכה יג:

ה מיי' פי"ט שם הלכה ז:

ב ז מיי' שם ופי"ח הלכה ו: